

Sjätte budet

Även detta bud har Herren Kristus förklarat (Matt. 5: 27-32); och vilken nåd var icke detta! Ty honom måste vi dock höra, om vi vilja bliva saliga. - Judarna hade handlat med sjätte budet på samma sätt som med det femte: de sågo blott på den grova gärningen, som här var äktenskapsbrott - ty det sjätte budet lyder egentligen så: »Du skall icke bryta äktenskapet» - och så aktade de för ett intet, att de uti hjärtat voro fulla av olovliga lustar och begärelser, om de blott kunde avhålla sig från deras fulla utövande i verk och gärning. Då kom Herren Kristus med denna höga förklaring: »Jag säger eder: var och en som ser på en kvinna, till att begära henne (d. ä. med begär och uppsåt till synden), han har redan gjort hor med henne i sitt hjärta.»

Detta är den stora förklaringen, i vars ljus vi skola skåda detta bud. Men låtom oss först undersöka, vad det innebär, att då detta bud har en så djup andlig betydelse, att det är brutet blott med en oren begärelse och omfattar alla den orena lustans rörelser och yttringar, så inom som utom äktenskapet (vilket många skriftställen visa), det dock egentligen lyder så: »Du skall icke bryta äktenskapet.» Det ligger nämligen i den omständigheten en djup lärdom över detta bud. Ja, härmed återförs vi till den egentliga grunden för detta bud, nämligen Guds första, i människans skapelse uttryckta tanke och förordning i avseende på hennes mänskliga tillvaro och fortplantning på jorden, nämligen då han skapade en man och en kvinna och genast, ja, redan förr än kvinnan var skapad, beslöt äktenskapets heliga ordning.

Människans skapelse och hennes släktes förökelse voro tvenne hos Gud förenade tankar; så att vi finna äktenskapets stiftelse, grunden till sjätte budet, i bibelns första kapitel, i skapelsehistorien, v. 27, 28: »Man och kvinna skapade han dem och sade: varen fruktsamma och föröken eder» - och därför tillägges det i andra kapitlet: »Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de skola varda ett kött.» (Se här även grunden till denna budens ordning, att strax efter det bud, som tager vårt liv i beskydd, följer det bud, som hägnar den heliga ordningen för släktets förökelse.) Och det är blott genom en tillbörlig vörndnad för denna Guds första stiftelse, vi skola känna vikten av sjätte budet.

Äktenskapet, betänkom nu detta, äktenskapet är den store Gudens egen stiftelse; Guds löfte, Guds välbehag, Guds välsignelse vilar däröver. Det är en gudomlig ordning. Och Herren Gud har fäst på någon så hög och helig betydelse därvid, att han velat själv stå i en sådan förening med människan, som han betecknar med ett äktenskap, såsom vi läsa i hela gamla testamentet. Intet förhållande på jorden aktas ock i nya testamentet värdigt det, vartill äktenskapet anses värdigt. Äktenskapsbandet mellan man och kvinna ställes nämligen i likhet med föreningen mellan Kristus och församlingen, då aposteln säger: »En man är sin hustrus huvud, såsom ock Kristus är församlingens huvud; och han är själv sin kropps frälsare» m. m. Och då aposteln länge talat om mannens och hustruns förhållande till varandra, säger han: »Denna hemlighet är stor; men jag säger det om Kristus och om församlingen. Dock, älsken även I var och en sin hustru såsom sig själv; men hustrun må se till, att hon vördar sin man» (Ef. 5: 23-33); och i Uppb. 19 talas uttryckligen om »Lammets hustru» och »Lammets bröllop». Det är på grund av detta höga, hemlighetsfulla förhållande, som i skriftens talas om ett andligt »horeri» och »äktenskapsbrott», som består uti. avfall från Gud och otrohet emot honom (Jes. 1: 21; Jer. 3: 1, 2; Hes. 16: 15, 32-34, m. fl.).

Då vi betänka, att äktenskapet är en så helig stiftelse av Herren Gud vid själva skapelsen, då kunna vi förstå, vilken vikt det sjätte budet äger, vilken fruktansvärd förgripelse emot Guds majestätsrätt det är att på något sätt bryta äktenskapet. Den som bryter äktenskapet, han rubbar och förstör det heligaste och det viktigaste förhållande på jorden, han sönderriver de heligaste, av Gud själv knutna band, han orenar och skändar det renaste, ömmaste och dyrbaraste förhållande människor emellan, han griper som en niding brottsligt in i Guds rätt och ordning - varjämte han ock av lycka gör olycka, av välsignelse gör förbannelse; emedan mänsklighetens välfärd, ofta för både tid och evighet, vilar på äktenskapet. Men gör väl endast *den* sådant, vilken i ordets vanliga bemärkelse bryter sitt eget eller en annans äktenskap? Är det sjätte budet talat blott till dem, som redan äro stadda i äktenskap? Nej, detta bud omfattar, enligt Guds ords utläggning, *alla* människor, utan undantag. Ty när Herren Gud skapade människan till man och kvinna och stiftade äktenskapets ordning, så uppdrog han ock en helig

gränslinje emellan bägge könen. Denna gränslinje är Guds inrättning och därför lika så helig och trygglig som själva äktenskapet. Vilken helst som då genombryter denna av Gud satta gräns, evad det sker i tankar, ord eller gärningar, han bryter emot det sjätte budet.

Och i denna mening säger den helige Guden även till alla ogifta, män och kvinnor, till alla ynglingar och jungfrur: *du skall icke bryta äktenskapet*. - Och när vi slutligen även betänka, vad redan är visat, att Herren Gud själv vill med människorna stå i samma nära, innerliga och heliga förhållande, som mannens och kvinnans i äktenskapet - när vi betänka, att vi genom dopet och vår egen bekännelse äro med vår Herre Jesus Kristus vigda till samma kärlek och trohet, som hustruns till mannen, ja, till en ännu större, till en trohet och kärlek, som skall fortgå utöver döden och graven och bestå i all evighet - när vi betänka den sanna och väsentliga förening, som äger rum mellan Gud och människan genom Guds Sons mandomsanammelse, uti vilken Gud och människan blevo *ett kött*; och sedan den väsentliga förening mellan Gud och människan, som uppkommer genom den helige Andes inneboende i de trogna, vilka därför kallas och sannfärdeligen äro »den helige Andes tempel» och »Kristi lemmar»; såsom aposteln, just till sjätte budets inskrifning, talar i 1 Kor. 6:e kap.; så kunna vi inse både den häpnadsväckande heliga vikt, detta bud har, och huru vitt det griper omkring sig, först i avseende på stånd och åldrar, ända till barnens, så snart de börja något förstå - ty även de äro i dopet helgade åt Herren - och sedan i avseende på alla kroppens och själens krafter och rörelser, ända till hjärtats tankar och begär.

Ty allt är helgat och invigt åt Herren Gud, Skaparen, Frälsaren och Heliggöraren; hela vår ande, själ och kropp är Guds verk och tillhörighet och är med Kristi heliga blod dyrt köpt och ämnat till evigt samliv med honom i denna värld och den tillkommande. Och där den helige Ande bor, vill han helga och innehava hela människan, med alla hennes krafter, hennes hjärta, tankar, känslor och begär; och sedan hennes kropp med alla dess lemmar och rörelser, ord, åthävor och gärningar.

Att detta bud har en så vitt omfattande betydelse, kan var och en se av Kristi utläggning därav, då han säger, att var och en, som blott ser på en kvinna med olovligt begär, har allaredan *gjort hor med henne i sitt hjärta*. Du håller dig kanske rättfärdig inför detta bud, då du av rädsla för Guds domar, eller kanske rädsla blott för skam och vanära och andra mänskliga följder, avhållit dig från utövningen av din begärelse; men Herren Kristus säger här, att du då redan står såsom en äktenskapsbrytare inför Guds ögon; han säger, att du då redan *gjort hor*.

Tag här ett exempel: om någon hade det sinnet emot dig, att han önskade kunna mörda dig, men avhåller sig ifrån gärningen för de fruktansvärda följderna, skulle du då hålla honom något bättre än en mördare, som verkligen utfört den blodiga gärningen? Nej, du skulle ju med rätta säga: skillnaden är blott den, att min ovän är rädd om sitt eget huvud, då däremot den fulländade mördaren varit mera dristig och oförvägen; men i själ och hjärta äro de alldeles lika goda. Så ock här: den skamliga äktenskapsbrytaren har icke varit så rädd, som du, för skam och andra straff; detta är skillnaden mellan dig och honom, då du endast av fruktan avhållit dig från att fullborda din begärelse; därför har du, icke blott inför Gud, utan ock i verkligheten, i ditt hjärta, lika ofta begått hor, som du haft begärelse därtill. Så har Herren Kristus här förklarat det.

Men då redan hjärtats olovliga begär och tankar utgöra brott emot detta bud, huru mycket mer uppenbar är icke synden, när den ock utbryter i ord, åthävor och gärningar; *i ord*, så att man talar ohöviskt skämt och tvetydiga kvickheter, sjunger oanständiga visor, läser lättsinniga visor och berättelser (Ef. 4: 29, 30; kap. 5: 3-5); *i åthävor*, medelst otuktiga miner, lättfärdig klädsel, dans, lek och sådant mer (Syr. 9: 3-12; kap. 26: 12-14); och slutligen *i gärning*, då man av Kristi lemmar gör skökolemmar (1 Kor. 6: 15-20)! O, i vilken ohyggligt stinkande dy av syndaorenlighet är icke hela världen försänkt i avseende på detta bud! Gud vare alla människobarn nådelig!

Men märk här en viktig åtskillnad: syndare mot detta bud äro av tvenne slag (liksom emot alla buden): först *de lättsinniga föraktarna*, som hålla Gud och hans bud för ett intet och synda fritt och uppsåtligt för det andra, de under herrens fruktan *mot synden kämpande*, som dock genom mäktiga frestelser mer eller mindre försynda sig, åtminstone med hjärtats orena begärelser. - Vad de förra angår, har det kommit så långt med gudlösheten, att de knappt anse hor och otukt för någon synd, utan fritt skämta med henne i alla hennes grader och yttringar och »frukta som nogast ett ögonblick för helvetet».

Betänken dock, I lättsinniga föraktare, att Gud icke låter gäcka sig; »horkarlar och äktenskapsbrytare skall Gud döma». Och han, den Helige, ser dig; för hans ögon är allting blott och uppenbart; för honom är natten icke mörk, utan ljus såsom klara dagen. Det vore ju besynnerligt, om det skulle lyckas dig väl att förakta och trotsa den Allsmäktige. Nej, så säger aposteln: »Faren icke vilse! Varken horkarlar eller äktenskapsbrytare eller veklingar eller drängaskändare skola ärva Guds rike» (1 Kor. 6: 9).

Och då aposteln i brevet till galaterna (5: 19) uppräknar köttets uppenbara gärningar, så nämner han i första rummet skörlevnad, orenhet, liderlighet, och slutar så: »Varom jag förut säger eder, såsom jag ock förut har sagt, att de, som göra sådant, skola icke ärva Guds rike.» Ja, denna fördömliga last, som Gud så allvarligt förbjudit, räknas till köttets skändligaste gärningar (Jer. 7: 9; Hes. 33: 26; Ords. 4: 1, 2); varjämte den ock är en förbannad moder till många andra vederstyggliga foster, såsom lögn och förställning, mened, mord och en besynnerlig samvetets förstockelse. Därför var ock äktenskapsbrott hos judarna belagt med dödsstraff, de brottsliga skulle »utrotas av Israel» och »stenas» (5 Mos. 22: 22-25); och nu skulle den helige Guden ingenting göra eder, som fritt och uppsåtligt leven i synden! Är det möjligt? Nej. Därför att Gud länge dröjer med straffet, menen I, att han skall aldrig straffa eder; men. faren icke vilse! »Vad en människa sår, det skall hon ock skörda.»

Men, såsom nyss sades, är det ock ett annat slags syndare emot detta bad, nämligen några både väckta och benådade själar, som hava den svåraste och mest marterande kamp med den vederstyggliga okyskhetsdjävulen, ja, en så ömklig kamp, att stenarna kunna röras därvid. Vi tala nu om de sant gudfruktiga. De ville så innerligt gärna vara alldeles fria och rena från synden, men kunna icke; de ropa och kvida inför Herren dag och natt om förlossning från den nämnda djävulen och »pålen för köttet»; eller ock om en hel förlossning ifrån denna dödens kropp (Rom. 7: 24), men kunna stundom ingen hjälp förnimma, utan tycka sig ofta, oaktat all bön, vara lika långt ifrån segern.

Somliga människor förstå icke alls, vad vi nu tala om, hava ingen erfarenhet därav, nämligen de, som hava fått den. gåvan, som Paulus omtalar i 1 Kor. 7: 7, och vilkas synder ligga åt ett annat håll; men de arma martyrer, som hava erfarenhet härav, de veta, vilken plåga och jämmer det är att nödgas känna lustarnas påträngande makt, även i de heligaste stunder, så att de orena begären synas icke ens vilja giva vika för de kraftigaste nådemedel, för ordets eller bödens övning, utan ofta återkomma med fördubblad styrka kort efter de härligaste stunder.

Vad nu dessa kämpande själar angår, så är det väl uppenbart av Guds ord, att anförda domar icke angå dem, utan så länge de ännu förbliva vid nådastolen, hava de en beständig förlåtelse och rening i Jesu blod; men de äro dock icke utan fara - de äro i fara för intet mindre än andlig död och för att sålunda »lykta i köttet» - vilket i synnerhet sker därigenom, att de *tröttna upp* i kampen; varav följderna kan bli tvåfaldig; antingen, att de av misströstan om segern giva sig fångna och fatta någon falsk föreställning om själva synden, såsom icke synd och icke farlig, och börja så att söva samvetet; eller ock, att de likasom drunkna *i misströstan på Guds nåd* och stanna under en hemlig förtvivlan, varigenom all kraft förloras och livet i Kristus småningom utdör. Ty när tron och barnaförtrostan förloras, så att lagen blir härskande i samvetet, då har denna alltid sin verkan, nämligen att föröka syndens makt, varigenom förtvivlan nu blir alldeles avgjord, och den skeppsbrutna börjar vräka för lustarnas vind och vågor.

Den, som nu vill undgå detta olyckliga slut på striden, vakte sig väl för att tänka huru som helst om sättet att här vinna seger, utan må du för din själs eviga välfärd låta lära dig det. Har du insett, att »lyktandet i köttet» tillgår på det sätt, som nyss är nämnt, så har du ock insett, att segern ytterst beror *av förblivandet i tron* - först i tron på allt Guds ord, även det ordet, som innehåller Guds domar över den lösgivna synden, och Guds löften om den slutliga bönhörelsen och segern; men i synnerhet tron på Guds eviga nåd över all synd, där man ännu förbliver vid nådastolen; ty så länge jag ännu kan tro, att med all min gruvliga synd »nåden dock överflödar mycket mer», och att jag ännu skall se Gud i de levandes land, så kan jag aldrig helt övergiva striden och vapnens bruk; men utdör tron, vartill tjäna då alla vapen? De bli genom misströstan lagda åt sidan. Vad hjälpa de bästa vapen, då stridsmannens arm sjunker av modlöshet eller brist på livskrafter? Nej, så säger skriften om striden med djävulen: »Stån honom emot, stadiga i tron» (1 Petr. 5: 9); så säger skriften: »Segern, som övervinner världen, är vår tro» (1 Joh. 5: 4); och åter: »Strid. den goda striden och behåll tron och ett gott samvete, vilket somliga hava stött ifrån sig och lidit skeppsbrott i tron» (1 Tim. 19). Och åter: »Med Guds makt

bevarens I, genom tron, till frälsning» (1 Petr. 1: 5). Märk! genom tron.

Och sådant ligger i Pauli ord: »Om I döden köttets gärningar med Anden, skolen I leva» (Rom. 8: 13). Ty vad menar han här med Anden? Se hans tillägg i v. 15: »Ty I haven icke fått trälldomens ande åter till räddhåga, utan barnaskapets Ande, i vilken vi ropa: Abba, Fader.» Därför säger ock samme apostel: »Detta vill jag allenast veta av eder: haven I undfått Anden av lagens gärningar eller av trons predikan?» (Gal. 3: 2, 5.)

Men du säger: »Huru kan jag förbliva i tron och förtröstan på Guds nåd, då jag är så förskräckligt syndig, och då jag ju ingen kraft har att emotstå synden? Jag är ju alldeles en slav under henne?» - Svar: är det så, att din tro skall bero av din syndighet eller helighet, tag då avsked från all tanke på saligheten! Den som här skall frälsas, han skall hava en mera besynnerlig tro än så - han skall hava en alldeles orimlig tro, en tro, som ingenting mera vet, än endast nåd i Kristi dyra blod - *ja, endast nåd* över en *alldeles fördömd* syndare, som förtjänar blott helvetet, blott Guds vrede och förbannelse. Och se här, huru nödvändigt det är att göra sig väl bekant med evangelii besynnerliga lära därom. Nog lär skriften så, att »om dina synder än vore blodröda, skola de dock varda vita såsom snö», allenast »genom Kristi, Guds Sons blod, som renar oss av *alla* synder». Det gäller då här att *tro* och icke följa känslan och tycket. Bed Gud om denna underbara tro; ty hon måste helt och hållet bliva *given* av Gud. Men sedan, använd ock alla de medel, Gud givit oss till trons tändande och uppehållande; såsom ett djupt och livligt studerande av evangelium, enskild bekännelse för en beprövad broder, ja, bröders förböner, sakramentets bruk o. m. d.

Men du nämnde ock: »Då jag ingen kraft har, utan är alldeles en slav under synden»; du menar: är icke det ett tecken, att min tro är falsk? - Ja, vore det sant, att du även då, när du har tröst och förtrolig vänskap med din Gud, ingen kraft får, intet förnyat gott uppsåt, ingen bön och strid, då är visserligen din tro falsk; men här är ett mycket hemlighetsfullt förhållande, som du icke torde förstå dig på. Många trogna själar föra under svårare frestelser just din klagan, då de tala efter känslan och tycket; rasen det *är* icke så, som de säga. Ty blott det, att du kämpar och beder emot synden, bevisar annat än syndaslavens tillstånd. När du av evangelium får en så beskaffad tröst, att därmed följer ett nytt gott uppsåt, bön och strid emot synden, då är visserligen din tro sann och levande; men den torde vara mycket svag - och under de svagaste tiderna blir ock den helgande kraften svag, och lagen uppväcker synden. Dit hör Rom. 7: 13-25.

Korteligen: en kristen, som har en viss synd till sin svåraste plågoande, men dock är rättsinnig i anden, har alltid det tecknet, att han ligger flitigast vid nådastolen på de tider, då synden är svårast, och beder då nästan endast två böner: först om nåd, förlåtelse för Kristi blod; och för det andra, om hjälp, kraft och förlossning från själva synden. Och sannerligen! om du kan lyfta dina händer mot himmelen och taga den allvetande Guden till vittne, att du om ingenting i världen så mycket bedit, som just om dessa två ting, då må du ock vara viss därpå, att, så illa det än ser ut, du dock är under Guds nåd och allvisa ledning, samt att synden icke är ditt *görande*, utan ditt *lidande*.

Men för att icke, av misströstan om segern, giva synden lös, blir ock den tron nödig, att Herren ännu kan och vill. giva dig en härlig förlossning, huru länge han än må dröja; d. ä. du skall tro, att han skall höra bägge dina böner, både om förlåtelse och om förlossning; du bör tro, att han skall bliva sannfärdig även i det ordet: »Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig» - och det ordet: »Skall då ock icke Gud skaffa rätt åt sina utkorade, som ropa till honom dag och natt, och visar han icke långmodighet mot dem?» Tänk likväl på sådana ord av den trofaste Herren. Men märk ock av detta språk, ja, av hela den liknelsen, Luk. 18: 1-8, och av det ändamål därmed, som Kristus närande, nämligen att vi skulle »alltid bedja och icke *förtrötta* - märk av allt detta, att Herren lär med något besynnerligt, långvarigt *dröjande* vilja pröva sina barn. Därom vittna ock många tankvärda exempel på hans förande med helgonen fordom, och även med kristna i våra dagar, som många år fått kämpa och vänta efter Herren och ändå icke kommit på skam i sin väntan, utan äntligen upplevat den härligaste bönhörelse och seger.

Denna tvåfaldiga tro är nu det viktigaste medlet mot denna och all synd; och om denna tvåfaldiga tro talar aposteln i Ebr. 11:e kap., då han mer än tjugo gånger utropar: *genom tron*. Måtte vi därför aldrig glömma dessa huvudmedlen: *tron och trons bön*.

Men sedan har Herren Kristus också befallt andra medel, vilka även måste med allt allvar användas,

om du skall undgå att falla. Dessa äro de, som innefattas under orden vaka och *fasta* (Matt. 26: 41; kap. 17: 21). Till *vakandet* hör först att väl vakta sig för det *första steget* - det olyckliga första steget till syndens väg. O, vilka förskräckliga strider och bittra kval kommit därav, att en eljest redlig själ ifrån frestelsens början ansåg den med lättsinne och trodde det icke vara så farligt att följa med blott ett litet stycke! O, om man kunde ropa med en. stämma, som komme bergen att darra, i synnerhet till unga, oerfarna personer: den, som vill undgå syndens djupaste avgrund, skall väl vakta sig för att komma dess hala bräddar nära, skall vakta sig för första steget därtill! Detta skall du höra och efterkomma, eller ock: bered dig på ömkliga ting! O, huru bittert mången begråter, att han icke några år förut förstod eller iakttog detta råd! Den största vållust är att aldrig försöka ens första graden av en oren vållust.

Och första graden är att blott ett ögonblick underhålla en oren fantasi, att icke genast rysa tillbaka och ropa till Gud och fly det rum, där den väcktes. Mången yngling, som ryst tillbaka för synden i dess grövre gestalt, har dock genom att göra frestelsen eftergifter icke undgått att genom syndiga fantasier omsider föras till en enskild syndautövning, varom hans utmärklade ansikte och sjunkna mod icke sällan giva ett beklagansvärt vittnesbörd.*¹

Vi hava här nämnt de första lustarnas dödande och flyendet från det rum, det sällskap och den bok, varav de väckas; det är utan tvivel sådana förhållanden, Kristus åsyftade, då han strax efter sjätte budets förklarande (Matt. 5: 28) tillade v. 29, 30: »Om ditt högra öga är dig till förförelse, så riv det ut och kasta det från dig; ty det är dig bättre, att en av dina lemmar förloras, än att hela din kropp kastas till helvetet. Och om din högra hand är dig till förförelse, så hugg henne av och kasta henne från dig; ty det är dig bättre, att en av dina lemmar förloras, än att hela din kropp kastas till helvetet.»

Det är på tvenne sätt, man förstått detta språk, nämligen först så: om ditt öga, din hand, d. ä. lemmar i din gamla människa, som äro »lustas och begärelser» (Kol. 3: 5), äro dig till förförelse, d. ä. börja röra sig och vilja fördärva dig, så riv ut, hugg av, d. ä. döda själva begärelsen; det är dig bättre att här i tiden lida korsfästelsens plågor, än att i evighet lida den eviga eldens. Den andra förklaringen är denna: om någon person vore dig så kär som ditt högra öga, eller så nyttig i det lekamliga som din högra hand, men samma person är dig till frestelse, så skilj honom ifrån dig, fly hans sällskap; det är dig bättre att lida den försakelsen, om den ock vore dig så bitter som ditt ögas utrivande, än att du genom fortsatt frestelse skulle dränkas i synden eller i förtvivlan och sist kastas till helvetet.

Märk av dessa Herren Kristi ord, vad frågan gäller - »kastat till helvetet!» Herren bevare alla dem, som vilja vara kristna! Och märk ock av den starka bild, Herren använder, ditt *ögas utrivande*, *din hands avhuggande*, vilka kraftiga medel här behövas, vilken allvarsam kamp, vilket bittert lidande, om vi skola räddas. Men Herren har ansett härlighetens krona förtjäna den mödan.

Det andra utvärtes mediet, Herren anvisat, var *fasta*. Det finnes ingen synd, om vilken de orden äro så träffande, som okyskhetsdjävulen, nämligen de orden av Kristus om en viss sorts orena andar: »Detta slag utgår icke utan genom bön och *fasta*» (Matt. 17: 21). Jämte huvudmedlet, *trons bön*, använd även en förständig *fasta*, d. ä. en efter behovet avpassad återhållsamhet i mat och dryck, samt måttlighet i vila och sömn; genom överflödig mat och dryck, särdeles emot aftonen, näras och gödas köttets lustar; då de däremot genom fasta och måttlighet försvagas och förlora i sinnlig styrka. Hit hör ock att med mera träget arbete späka sin kropp; ty sysslolöshet och överflödig sömn gynna på det kraftigaste okyskhetsdjävulen; mången har just i sitt trägna arbete ett prisvärt medel emot lustarnas makt; varom katekesen rätteligen säger, »att arbetsamhet hindrar många tillfällen till synd och hjälper oss att emotstå onda begärelser».

- Slutligen hör ock hit att icke förbliva ensam med sin frestelse. Ju mer frestaren får hava mig ensam, desto mer efterhängsen är han. Om jag däremot söker fromma och förtrogna människors umgänge, och i synnerhet om jag har en beprövad och trogen vän att meddela mitt hjärtas strider, så förlorar ofta frestelsen därigenom sin styrka. Till och med umgänget med allvarliga och kyska själar av andra könet är mer än en gång beprövat såsom ett kraftigt medel mot köttslig lusta - så farligt det umgänget däremot är, då man icke har allvarligt kyska vänner.

Men skulle nu, oaktat alla dessa medels bruk, köttet ändå icke låta tygla sig, då är det gott för den, som

så kan, att under bön och Herrens fruktan begiva sig i äktenskapet; såsom ock aposteln lärar i 1 Kor. 7: 2: »För att undvika skörlevnaden, have var man sin hustru och var kvinna sin egen man.» Och huru mycket han än önskade, att under dåvarande förföljelsetider var och en måtte kunna leva ogift, såsom han, så tillägger han dock: »Men kunna de icke vara återhållsamma, så gifte de sig; det är bättre att gifta sig än brinna» (v. 9). Här se vi, att aposteln även anser utvärtes medel böra användas emot denna frestelse: varmed han ock vederlägger vad de oerfarna mena: »Blott man rätt vill, så kan man alltid råda över frestelsen; blott allvar och bön hjälpa alltid» o. s. v. Så menade icke aposteln, enär han skrev: »Kunna de icke vara återhållsamma, så gifte de sig.» Och detta skrev han icke till några otrogna, utan till de »heliga» i Korint (1: 2).

Och åter säger han till makar, som efter överenskommelse någon tid varit åtskilda: »Kommen sedan åter tillsammans, på det att satan icke må fresta eder för eder okyskhets skull» (kap. 7: 5). Varför sade han icke: Om satan vill fresta eder, så bed, strid, det behövs intet mer; I kunnen alltid blott därmed besegra honom? Nej, han menar så: då Gud har givit eder det medlet, äktenskapet, så skolen I ock använda det. Må likväl ingen tänka, att om lian icke *kan* gifta sig, så måste han falla för frestelsen; o nej! Gud kan då i samma mån skänka honom en synnerlig nåd och hjälp.

Icke heller må någon tänka, att om han blott vore stadd i äktenskapet, han sedan vore fri all fara för okyskhet. Nej, en mångfaldig erfarenhet, ända från David, visar oss motsatsen. Lärdomen bliver denna: använd alla hjälpmedel, som Gud givit oss, men vakta dig för att göra något av dom till föremål för din förtröstan, utan vet, att all hjälp är i Herrens hand, att allt beror av Guds barmhärtighet. Gud, föröka oss denna tro! Allt beror av din barmhärtighet, du allena mäktige och trofaste hjälpare! Och sedan, följ oss, led oss med dina ögon och hjälp oss lyckligt igenom striderna! Amen.

*1.

Och huru ofta grundlades icke detta förskräckliga onda redan tidigt, då barnet kom ibland lättsinniga kamrater eller läste skrifter, lyssnade till sånger och musik, som voro ägnade att väcka de sinnliga lustarna! Hur mången fader och moder har icke för sent fått begråta sin ovaksamhet över sina älskade barn, då de bittra frukterna börjat visa sig! O, om dock mången moder betänkte, till vilket skådespel hon låtit sin dotter gå eller kanske själv ledsagat henne! Om dock mången fader besinnade, vilka böcker han låtit sin son läsa, eller huru ofta han åtminstone icke bekymrade sig därom! Du har kanske tidigt tänkt på huru ditt barn skulle utbildas i mänsklig skicklighet och i vetenskaper samt lära känna världen och de sköna konsternas alster; men huru dess själ kunde bliva smittad och förgiftad genom sinnliga inflytelser och orena begär, fåfänga, behagsjuka, och omsider förledd till dessa skamlösa tankar och fantasibilder: därpå har du icke tänkt, därom icke bekymrat dig.

- C-O Rosenius

© [www.pietisten](http://www.pietisten.com)

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikets tillväxt.

Texterna får dock inte användas i någon form av försäljning utan tillstånd från [pietisten.com](http://www.pietisten.com).